ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੰ. ਡੀ.ਐਲ. (ਐਨ) 04/0007 / 2003—20 REGISTERED NO. DL—(N)04/0007/2003—20

ਭਾਰਤ ਦਾ ਗਜ਼ਟ

CG-DL-E-27092020-222039
ਸੀ.ਜੀ.-ਡੀ.ਐਲ.-ਈ-27092020-222039

ਅਸਧਾਰਣ

EXTRAORDINARY
ਭਾਗ II - ਅਨੁਭਾਗ 1

PART II — Section 1
ਅਥਾਰਿਟੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ

PUBLISHED BY AUTHORITY

ਨੰ. 46] ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਐਤਵਾਰ, ਸਤੰਬਰ 27, 2020 / ਅਸ਼ਵਿਨ 5, 1942 (ਸਾਕਾ)

No. 46 NEW DELHI, SUNDAY, SEPTEMBER 27, 2020/ASHWINA 5, 1942 (SAKA)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਪੰਨਾ ਸੰਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵੱਖਰੇ ਸੰਕਲਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a separate compilation.

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤ੍ਰਾਲੇ

(ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਭਾਗ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਸਤੰਬਰ 27, 2020 / ਅਸ਼ਵਿਨ 5, 1942 (ਸਾਕਾ)

ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਐਕਟ ਨੂੰ 24 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉੱਪਜ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ (ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ) ਐਕਟ, 2020

2020 ਦਾ ਨੰਬਰ 21

(ਸਤੰਬਰ 24, 2020)

ਇੱਕ ਪਰਿਆਵਰਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੋਂਦ ਮੁਹਇਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਸੰਬੰਧੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ, ਜੋ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵੈਕਲਪਿਕ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਰਹਿਤ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਦਾਰਥਕ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਧਾਨ

ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਮਣੇਂ ਗਏ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਟਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗਣਤੰਤ੍ਰਤਾ ਦੇ ਇੱਕਹੱਤਰਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਮੌਕੇ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਅਧਿਆਇ I

ਪ੍ਰੀਲਿਮਿਨਰੀ

ਛੋਟਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉੱਪਜ ਦਾ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ (ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ) ਐਕਟ , 2020 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

(2ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ 5 ਜੂਨ, 2020 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, -

(ੳ)"ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਸੁਪੁਰਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(ਅ) "ਕਿਸਾਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਂ ਭਾੜੇ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਉੱਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(ੲ) “ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉੱਪਜ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, -

(i) ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ, ਖਾਣ ਯੋਗ ਤੇਲ ਬੀਜ ਅਤੇ ਤੇਲਾਂ ਸਮੇਤ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨਾਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਣਕ, ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੋਟੇ ਅਨਾਜ, ਦਾਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ, ਗਿਰੀਆਂ, ਮਸਾਲੇ, ਗੰਨਾ ਅਤੇ ਪੋਲਟਰੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ, ਸੂਅਰ ਪਾਲਣ, ਬੱਕਰੀ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ, ਇਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ;

(ii) ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਾ, ਔਇਲ ਕੇਕ (ਖੱਲ) ਸਮੇਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਸ਼ੂ ਆਹਾਰ;

(iii) ਕੱਚੀ ਕਪਾਹ, ਭਾਵੇਂ ਜਿਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਜਿਨਿੰਗ ਹੋਵੇ,

ਕਪਾਹ ਬੀਜ ਅਤੇ ਕੱਚਾ ਜੂਟ;

(ਸ) "ਕਿਸਾਨ ਉੱਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ,-

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ;

(ii) ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ;

(ਹ) "ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਪਾਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਪਜ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉੱਪਜਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਪਜਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ਕ) "ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਵਪਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਉੱਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋਈ;

(ਖ) " ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ ਅਤੇ "ਨੋਟੀਫਾਈ" ਅਤੇ "ਨੋਟੀਫਾਈਡ" ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(ਗ) "ਵਿਅਕਤੀ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

(ੳ) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ;

(ਅ) ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ;

(ੲ) ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ;

(ਸ) ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲੀ;

(ਹ) ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ;

(ਕ) ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ; ਜਾਂ

(ਖ) ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ;

(ਘ) "ਨਿਰਧਾਰਤ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ;

(ਙ) " ਸ਼ੇਡਯੂਲਡ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਨਿਯਮ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤਪਾਦ;

(ਚ) "ਰਾਜ" ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;

(ਛ)"ਸਟੇਟ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(ਜ) "ਵਪਾਰ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨ, ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਣ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ----

(ੳ) ਖੇਤ ਤੋਂ;
(ਅ) ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ;
(ੲ) ਮਾਲ ਗੁਦਾਮ;
(ਸ) ਭੂਮੀਗਤ ਚੈਂਬਰ;
(ਹ) ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ; ਜਾਂ
(ਕ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਰਚਨਾ ਜਾਂ ਥਾਂ,

ਜਿੱਥੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ ਵਪਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀਆਂ, ਦੀਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ -

(i) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਰਕੀਟ ਯਾਰਡਾਂ, ਸਬ-ਮਾਰਕੀਟ ਯਾਰਡਾਂ, ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਉਪ-ਯਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਭੌਤਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(ii) ਨਿੱਜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਾੜੇ, ਨਿੱਜੀ ਮਾਰਕਿਟ ਸਬ-ਯਾਡ, ਸਿੱਧੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ, ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਿਸਾਨ-ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਰਕਿਟ ਯਾਡ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲ ਗੁਦਾਮ, ਹਾਵਬੰਦ ਥਾਂ, ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਜਾਂ ਮੰਡੀ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਾਇਡ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਣਾਵਟ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਣੀ ਗਈ ਮਾਰਕਿਟ;

(ਝ) "ਵਪਾਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸੁਮੇਲ, ਜਾਂ ਖੁਦ ਲਈ ਜਾਂ ਥੋਕ ਵਪਾਰ, ਪਰਚੂਨ, ਅੰਤ-ਵਰਤੋਂ, ਮੁੱਲ ਜੋੜਨ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਨਿਰਮਾਣ, ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਖਪਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ II

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਲਈ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲੀਅਤ

ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

3. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ

4. (1ਕੋਈ ਵੀ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਪਾਰੀ, ਕਿਸਾਨ ਉੱਤਪਾਦਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜ
1961 ਦਾ 43 ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਸਥਾਈ ਖਾਤਾ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਇਆ ਹੈ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਵਪਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(3) ਹਰੇਕ ਵਪਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤੇ ਉੱਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵੀ ਉੱਸੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਜਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਤਿੰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਸੁਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਉੱਤੇ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਉੱਸੇ ਦਿਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਖਰੀਦ ਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਹੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। 1961 ਦਾ 43

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ

5. (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ), ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਕਾਉਂਟ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਉੱਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵਪਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਪਾਰ ਦਾ ਢੰਗ, ਫੀਸ, ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂੱਜੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ,ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਦਾਇਗੀ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਥਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਣਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰੇ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ –

(ੳ) ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਦੀ ਵਿਧੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(ਅ) ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਨਿਯਮਾਵਲੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੂੱਜੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ,

ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ।

ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ, ਆਦਿ ਅਧੀਨ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ

6. ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ ਜਾਂ ਸੈੱਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਪਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਲਈ ਲਾਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀਮਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।

7.(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲਗਵਾਂ ਦਫਤਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਭਾ ਸਮੇਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸੰਗਠਨ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ III

ਵਿਵਾਦ ਨਿਰਾਕਰਨ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨਿਰਾਕਰਨ ਤੰਤ੍ਰ

8. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਯੋਗ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਸੁਲਾਹ ਸਫਾਈ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।

(2) ਸਮਝੌਤਾ ਬੋਰਡ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਦੋ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਪਯੁਕਤ ਸਮਝਣ।

(3) ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰ ਝਗੜੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਧਿਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(4)ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਮਝੋਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

(5) ਜੇਕਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ "ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ" ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਧਰਭ ਨਾਲ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (7) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ।

(7) ਉਪਮੰਡਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ —

(ੳ) ਵਿਵਾਦ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਣਾ; ਜਾਂ

(ਅ) ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਬੰਦਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ; ਜਾਂ

(ੲ) ਵਿਵਾਦ 'ਚ ਵਪਾਰੀ ਉੱਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੰਦਸ਼ ਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਪਯੁਕਤ ਮਨਿਆ ਜਾਵੇ।

(8) ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ (ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ) ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

(9) ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰਾਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ 'ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

9. (1) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੇ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ, ਪੰਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ,ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਸੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ –

(ੳ) ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ:

(ਅ) ਸੈਕਸ਼ਨ 11ਦੇ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (2) ਵਿੱਚ ਬੰਦਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ; ਜਾਂ

(ੲ) ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਪਯੁਕਤ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ, ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਗੈਰ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਬੱਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ,ਡੀਕਰੇਟਲ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ

10. (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਹੈ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਵੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖੱਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਕਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਸੀ।

(2) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇ, ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਫ਼ਾਇਲ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫ਼ਾਇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਅਧਿਆਇ IV

ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ

ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ

11. (1) ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਪੱਚੀ ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਜਦ ਤੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਰੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਹੜਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰ ਅਤੇ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, 5 ਅਤੇ 7 ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਹੜਾ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਜਦ ਤੋਂ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਰੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਧਿਆਇ V

ਫੁੱਟਕਲ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

12. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਵ।

13. ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕਦੱਮਾ, ਕਾਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਉੱਪ-ਮੰਡਲ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੇ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਚ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਤਿ ਮਹਤੱਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ

14. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਏਪੀਐਮਸੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕ਼ਾਨੂਨ 'ਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸਮਿੱਲਤ ਹੋਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕੋਈ ਵੀ ਕ਼ਾਨੂਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਪੱਤਰ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ।

ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੋਕ

15. ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕਦੱਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਲਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

1956 ਦਾ 42
ਐਕਟ ਕੁਝ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ

16. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚਲਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਸਿਕਉਰਟੀਜ਼ ਕੰਟਰੈਕਟਸ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

17. (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਉੱਤੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਨਿਮਨਲਿੱਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ: -

(ੳ) ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕੇ;
(ਅ) ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਿਧੀ;
(ੲ) ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (10) ਅਧੀਨ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ;

(ਸ) ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ;

(ਹ) ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਫੀਸ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਵਿਧੀ;

(ਕ) ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

(ਖ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

18. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਰ ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਇਸ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹਣੀਂ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਤਰਮੀਮ ਜਾਂ ਅਲੋਪ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮਕਾਰ ਉੱਪਰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਏ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ

19. (1) ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਠਿਨਾਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ 'ਚ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਠਿਨਾਈ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਿਆ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹਣੀਂ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

2020 ਦਾ ਆਰਡਰ10

ਰੱਦ ਅਤੇ ਬਚਤ

20. (1) ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਨ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ (**ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ**) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2020 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਸ਼ਨ ਲੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਲੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ।

ਡਾ. ਜੀ. ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਜੂ,
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ